

2.**Dyrektor Oddziału Wojewódzkiego NFZ jako podmiot zobowiązany do udostępniania informacji publicznej**

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach
z dnia 24 kwietnia 2024 r.

IV SA/Wr 650/23

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w składzie:

Sędzia WSA Sylwester Miziołek

Sędzia WSA Renata Detka

Asesor WSA Jacek Kuza (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2024 r. na posiedzeniu niejawnym w trybie uproszczonym sprawy ze skargi M. Z. na bezczynność Dyrektora Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej

- I. zobowiązuje Dyrektora Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach do rozpatrzenia wniosku M. Z. z 27 kwietnia 2022 r., w terminie 14 dni od daty zwrotu organowi akt sprawy wraz z odpisem prawomocnego wyroku;
- II. stwierdza, że organ dopuścił się bezczynności, która nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa;
- III. zasądza od Dyrektora Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach na rzecz M. Z. kwotę (...) (sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Uzasadnienie

(...) Spółka akcyjna w Z. (zwana dalej "Spółką") wniosła skargę z 13 czerwca 2022 r. na bezczynność Dyrektora Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Kielcach w zakresie rozpatrzenia wniosku z 27 kwietnia 2022 r. o udzielenie informacji, cyt.:

"- dlaczego (...) S.A. nie otrzymała od Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Kielcach aneksu do łączącej ww. strony umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju świadczenia pielęgnacyjnego i opiekuńczego w ramach opieki długoterminowej w przedmiocie

podniesienia wartości świadczeń; - czy do ww. umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej nr (...) zostanie sporządzony Aneks na kolejny okres czy też Świętokrzyski Oddział Wojewódzki NFZ w Kielcach planuje przeprowadzenie konkursu na świadczenia będące przedmiotem umowy.”

Spółka zarzuciła organowi naruszenie:

1) art. 61 ust. 1 Konstytucji RP poprzez nieudostępnienie informacji publicznej na ww. wniosek;

2) art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (dalej zwanej “u.d.i.p.”) poprzez nieudostępnienie informacji publicznej pomimo złożonego wniosku.

W uzasadnieniu skargi skarżąca podniosła, że pismem z 26 maja 2022 r. precyzowała, iż wniosek z 27 kwietnia 2022 r. (oraz inne pismo z 4 maja 2022 r.) zostały złożone w trybie dostępu do informacji publicznej. Wyjaśniła, że organ w związku z otrzymaniem dodatkowych środków finansowych z budżetu Państwa podnosi innym świadczeniodawcom wysokość kwoty zobowiązania Funduszu wobec danego świadczeniodawcy z tytułu realizacji kontraktu z NFZ. Tymczasem Spółka nie otrzymała takiej podwyżki. Co do drugiego z pytań skarżąca wskazała, że z 30 czerwca 2022 r. kończy się umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej nr (...). Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 możliwe jest przedłużenie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii. Organ przedłuża trwanie umów z innymi podmiotami. Przedłużenie umowy nie nastąpiło jednak w stosunku do ww. umowy.

Mając na uwadze powyższe strona skarżąca wniosła o zobowiązanie organu do rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej z 27 kwietnia 2022 r., stwierdzenie, że bezczynność miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę Dyrektor Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Kielcach wniósł o jej oddalenie.

Organ przedstawił stan faktyczny sprawy i podniósł, że w postępowaniu o udostępnienie informacji publicznej zasadnicze znaczenie ma kwestia określenia, czy żądana przez wnioskodawcę informacja ma charakter infor-

macji publicznej w rozumieniu u.d.i.p. Organ podkreślił, że w tej sprawie Spółka zwróciła się z pytaniem dotyczącym realizacji jej indywidualnych interesów.

W ocenie organu informacje, o które wniosowała Spółka nie mają znaczenia dla większej ilości osób, grup obywateli czy też nie są istotne dla funkcjonowania organów państwa, dotyczą zaś tylko i wyłącznie interesów skarżącej. Organ dodał, że obecnie skarżąca i NFZ znajdują się w trakcie sporu sądowego. Przed Sądem Okręgowym w Kielcach toczy się bowiem sprawa z powództwa Spółki o ustalenie istnienia umowy pomiędzy stronami (sygn. akt I C (...)), w której organ stoi na stanowisku, że łącząca strony umowa uległa rozwiązaniu 28 lutego 2021 r.

Nadto organ wskazał, że jak wynika z Urzędowego Poświadczenia Doręczenia, 2 czerwca 2022 r. Spółka otrzymała odpowiedź na pytania zgłoszone w ww. wniosku. Wobec powyższego zarzut skarżącej dotyczący bezczynności, organ uznał za całkowicie chybiony. Podkreślił, że okoliczność, iż nie przedstawiono Spółce do podpisu aneksu podwyższającego wycenę świadczeń umownych nie oznacza, że organ pozostaje w bezczynności - strony są obecnie w sporze sądowym w zakresie istnienia umowy.

Sumując organ stwierdził, że skarga nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Spółka nie wystąpiła o udzielenie informacji, która ma charakter informacji publicznej, a także nie zachodzą przesłanki do stwierdzenia bezczynności organu, gdyż na zgłoszone przez skarżącą pytania organ udzielił pisemnej odpowiedzi.

Wyrokiem z 17 sierpnia 2022 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach oddalił opisaną wyżej skargę. Z kolei NSA wyrokiem z 20 lutego 2024 r. po rozpoznaniu skargi kasacyjnej (...) Spółka akcyjna w Z. od wyroku z 17 sierpnia 2022 r., uchylił zaskarżony wyrok w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Kielcach.

W uzasadnieniu wyroku NSA nie zgodził się z poglądem Sądu I instancji, że “ustawa o dostępie do informacji publicznej nie może być w szczególności podstawą do otrzymania informacji we własnej sprawie”.

NSA wskazał, że określenie sprawy jako “publicznej” wskazuje, że jest to sprawa ogółu i koresponduje w znacznym stopniu z pojęciem dobra wspólnego (dobra ogółu). Takie rozumienie pojęcia “sprawa publiczna” związane właśnie z władzą publiczną i wspólnotą publicznoprawną oraz jej funkcjonowaniem, trafnie akcentuje się w doktrynie i orzecznictwie. Sprawy niezwiązane ze wspólnotą publiczną - określane czasami w pi-

śmiennictwie jako sprawy “sfery prywatnej” tj. dotyczące kwestii właśnie prywatnych, osobistych, intymnych (dane osobowe, życie prywatne, rodzinne), związanych z dobrami osobistymi, nie są sprawami publicznymi. Granica pomiędzy sprawą “publiczną” a sprawą “prywatną” jest zatem jednocześnie jedną z granic pomiędzy informacją publiczną a informacją niepubliczną. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym na tle wykładni art. 61 ust. 1 Konstytucji i art. 1 ust. 1 u.d.i.p. wypracowano stanowiska ułatwiające kwalifikowanie określonej informacji jako publicznej, m.in. przyjęto, że nie ma znamion informacji publicznej informacja dotycząca bezpośrednio sfery ad personam i wiążąca się z ujawnieniem prywatnych danych określonej osoby. Przyjęto również, że przymiot informacji publicznej bez wątplenia posiadają dokumenty urzędowe organu (będące dowodem tego, co w nich urzędowo stwierdzono, zatwierdzono lub podano), wytworzone w ramach realizacji powierzonych mu zadań, a więc dokumenty powstałe w związku z prowadzeniem konkretnych spraw. Natomiast wbrew stanowisku Sądu I instancji kryterium rozróżnienia sprawy publicznej od niepublicznej, a tym samym informacji publicznej od innej informacji nie jest kryterium interesu wnioskodawcy w uzyskaniu informacji publicznej. Cel i motywy, które towarzyszą wnioskodawcy przy zgłoszeniu żądania udostępnienia informacji publicznej, mają charakter subiektywny i mogą mieć znaczenie przy ocenie sposobu czynienia użytku przez wnioskodawcę z przysługującego mu publicznego prawa podmiotowego dostępu do informacji publicznej. Sposób czynienia użytku z publicznego prawa podmiotowego wiąże się z problematyką “używania” tego prawa, w tym również jego nadużywania. Zatem ewentualne zjawisko nadużywania prawa dostępu do informacji publicznej może być brane pod uwagę nie na etapie dokonywania wykładni art. 1 ust. 1 u.d.i.p., lecz na etapie późniejszym, tj. po stwierdzeniu, że wnioskowana informacja odpowiada ustawowemu pojęciu informacji publicznej podlegającej udostępnieniu, a zatem na etapie oceny prawidłowości korzystania z publicznego prawa dostępu do takiej informacji. Dopiero sposób czynienia użytku z publicznego prawa podmiotowego dostępu do informacji publicznej, a tym samym i interesu stanowiącego podstawę tego prawa może być analizowany z perspektywy ewentualnego zjawiska nadużywania tego prawa. Odmowa ochrony nie następuje jednak poprzez zakwestionowanie przedmiotu określonego prawa, lecz wiąże się z odmową realizacji roszczenia, które z niego wynika, co w przypadku prawa dostępu do informacji publicznej powinno nastąpić poprzez wydanie decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej.

Nieprawidłowe jest stanowisko Sądu I instancji, z którego wynika, że jeśli celem wniosku jest realizacja subiektywnego indywidualnego interesu podmiotu, który go złożył, to wniosek ten nie dotyczy z tego właśnie powodu informacji o sprawie publicznej. Przyjęcie takiej interpretacji prowadzi do konkluzji, zgodnie z którą - wbrew normatywnie określonego zakresowi podmiotowemu publicznego prawa podmiotowego dostępu do informacji publicznej - prawo to nie służy “każdemu”, a kwalifikacja określonej informacji jako informacji publicznej będącej przedmiotem tego prawa zależy od tego, kto występuje z wnioskiem o tę informację. Oznacza to, że ta sama informacja raz może mieć charakter informacji publicznej (gdy o jej udostępnienie wystąpi podmiot spoza “sprawy własnej”), a innym razem nie (gdy o jej udostępnienie wystąpi podmiot w “sprawie własnej”), co prowadzi do absurdałnego wniosku, że informacja o podejmowanej w takiej sprawie działalności bezpośrednio ukierunkowanej na wypełnianie określonych zadań publicznych i realizowanie określonych interesów i celów publicznych byłaby dostępna dla “każdego”, za wyjątkiem osoby, której ta działalność dotyczy.

Podsumowując NSA stwierdził, że w sprawie doszło do wadliwej wykładni prawa materialnego, do niewłaściwego zastosowania art. 1 ust. 1 u.d.i.p., w sposób wyłączający prawo dostępu do informacji, która w ocenie Sądu I Instancji utraciła publiczny charakter wyłącznie z powodu dokonanej oceny interesu w jej uzyskaniu. Te względy zadecydowały o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania WSA w Kielcach na podstawie art. 185 § 1 p.p.s.a. NSA orzekł również na podstawie art. 203 pkt 1 p.p.s.a. o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sprawa została rozpoznana ponownie w trybie uproszczonym, gdyż zgodnie z art. 119 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259), dalej “p.p.s.a.” sprawa może być rozpoznana w tym trybie jeżeli przedmiotem skargi jest bezczynność organu, przy czym zgoda stron na rozpatrzenie tej skargi w trybie uproszczonym nie była wymagana.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach zważył co następuje:

Skarga zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie trzeba zaznaczyć, że niniejsza sprawa była przedmiotem oceny przez Naczelnego Sądu Administracyjnego, który wyrokiem z 20 lutego

2024 r. uchylił wyrok WSA w Kielcach z 17 sierpnia 2022 r. w całości i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania. W tej sytuacji będzie miał zastosowanie art. 190 p.p.s.a., który stanowi, że Sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Naczelnego Sądu Administracyjnego. Nie można oprzeć skargi kasacyjnej od orzeczenia wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa ustaloną w tej sprawie przez Naczelnego Sądu Administracyjnego.

We wspomnianym wyroku NSA zostało przesądzone, że brak jest podstaw do utożsamiania pojęcia informacji publicznej z kwestią prawidłowości korzystania z tego prawa. Naczelnego Sądu Administracyjnego przesądził też, że żądane przez skarżącą informacje nie mogą być uznane za informacje nie mające charakteru publicznych w rozumieniu u.d.i.p., tylko w oparciu o ustalenie, że skarżąca domagała się ich udostępnienia we własnej sprawie, celem realizacji jej indywidualnego interesu. NSA wskazał bowiem, że przyjęcie kryterium “sprawy własnej” jako kryterium dyskwalifikującego publiczny charakter informacji objętej żądaniem wniosku, dyskryminuje wnioskodawcę w stosunku do innych osób. Przyjęcie takiego kryterium prowadzi bowiem do konkluzji, zgodnie z którą wbrew normatywnie określonego zakresowi podmiotowemu publicznego prawa podmiotowego dostępu do informacji publicznej, prawo to nie służy “każdemu”, a kwalifikacja określonej informacji jako informacji publicznej będącej przedmiotem tego prawa zależy od tego, kto występuje z wnioskiem o tę informację, co z kolei oznacza, że ta sama informacja raz może mieć charakter informacji publicznej (gdy o jej udostępnienie wystąpi podmiot spoza “sprawy własnej”), a innym razem nie (gdy o jej udostępnienie wystąpi podmiot w “sprawie własnej”). Pogląd, zgodnie z którym nie można przy pomocy u.d.i.p. starać się o uzyskanie informacji w swojej własnej sprawie prowadziłyby do absurdu wniosku, że informacja o podejmowanej w takiej sprawie działalności bezpośrednio ukierunkowanej na wypełnianie określonych zadań publicznych i realizowanie określonych interesów i celów publicznych byłaby dostępna dla “każdego” - za wyjątkiem osoby, której ta działalność dotyczy.

W związku z taką wykładnią Naczelnego Sądu Administracyjnego wskazał, że WSA w Kielcach winien ponownie rozpoznać sprawę i ocenić charakter wnioskowanej informacji, a także ponownie ocenić, czy organ pozostawał w bezczynności w załatwieniu wniosku na podstawie przepisów u.d.i.p.

Rozpoznając ponownie sprawę i realizując wiążące wskazania zawarte

w wyroku NSA z 20 lutego 2024 r. należy wyjaśnić, że z art. 13 u.d.i.p., wynika, że udostępnienie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku (ust. 1), a jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie określonym w ust. 1, podmiot zobowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku (ust. 2). Wniosek o udzielenie informacji publicznej powinien być załatwiony albo przez udzielenie żądanych informacji (w formie czynności materialno-technicznej) albo przez wydanie decyzji o odmowie jej udostępnienia na podstawie art. 16 ust. 1 u.d.i.p. albo przez zawiadomienie wnioskodawcy, że żądana informacja nie może być udzielona w trybie ustawy, bądź też przez wydanie decyzji o umorzeniu postępowania w sytuacji określonej w art. 14 ust. 2 u.d.i.p. i per analogiam w sytuacji określonej w art. 15 ust. 2 ustawy, gdy wnioskujący wycofa uprzednio złożony wniosek. Art. 16 ust. 1 u.d.i.p. ma przy tym zastosowanie tylko wówczas, gdy konieczna jest odmowa udzielenia informacji lub umorzenie postępowania i spełniony jest warunek przedmiotowy (informacja ma charakter informacji publicznej) i podmiotowy (podmiot jest zobowiązany do udzielenia informacji publicznej). Jeżeli zaś wnioskodawca żąda udzielenia informacji, które nie są informacjami publicznymi lub takich informacji publicznych, w stosunku do których tryb dostępu odbywa się na odrębnych zasadach, organ nie ma obowiązku wydawania decyzji o odmowie udzielenia informacji, lecz zawiadamia wnoszącego, że żądane dane nie mieszczą się w pojęciu objętym przedmiotową ustawą lub że jej przepisy nie znajdują zastosowania ze względu na odmienne tryby dostępu (zob. I. Kamińska, M. Rozbicka-Ostrowska, „Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz”, Wolters Kluwer 2016).

Odnosnie tego, że Dyrektor Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Kielcach jest podmiotem zobowiązanym do udostępniania informacji publicznej - nie może być wątpliwości. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 4 u.d.i.p., obowiązek udostępnienia informacji publicznej nałożony został na „podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego”. Narodowy Fundusz Zdrowia jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, a w jego skład wchodzi oddziały wojewódzkie Funduszu (art. 96 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z 27

sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, (Dz. U. z 2024.146.t.j. z późn. zm.), dalej ustawy o świadczeniach zdrowotnych. Dyrektor Oddziału Wojewódzkiego NFZ jest podmiotem reprezentującym państwową jednostkę organizacyjną, a więc podmiotem wymienionym w art. 4 ust. 1 pkt 4 u.d.i.p. zobowiązanym do udostępniania informacji publicznej (por. wyrok WSA w Gdańsku z 2 października 2013 r., II SAB/Gd 157/13).

Oceniając charakter wnioskowanych do udostępnienia informacji Sąd stwierdził, co następuje.

Przepis art. 1 ust. 1 u.d.i.p. stanowi, że każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną. Informacją publiczną jest zatem każda wiadomość wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa. Ponadto jak podaje się w literaturze, sprawą publiczną jest działalność zarówno organów władzy publicznej, organów samorządu gospodarczego i zawodowego oraz osób i jednostek organizacyjnych w zakresie wykonywania zadań władzy publicznej oraz gospodarowania mieniem publicznym. Sprawami publicznymi nie są jednak konkretne indywidualne sprawy danej osoby, zwłaszcza o charakterze prywatnym (I. Kamińska, M. Rozbicka-Ostrowska, "Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz praktyczny" LexisNexis 2008 r., s. 15).

Narodowy Fundusz Zdrowia jest podmiotem publicznym (państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną), w którego głównej kompetencji leży zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi - w uproszczeniu - na realizację polityki udzielania świadczeń zdrowotnych. Fundusz czynnie uczestniczy w kształtowaniu m.in. warunków udzielania jak i zakresu świadczeń zdrowotnych. Jako podmiot tego rodzaju dysponuje więc przekazanymi mu środkami o charakterze publicznym (rozporządza nimi i sprawuje nadzór nad ich prawidłowym wydatkowaniem przez świadczeniodawców). Wykonywanie nałożonych obowiązków (udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej), odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej (o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej), jaka zawierana jest pomiędzy świadczeniodawcą, a dyrektorem właściwego oddziału wojewódzkiego NFZ - art. 132 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Okoliczność ta (fakt zawierania umów cywilnoprawnych) jest jednak tylko formą zapewniania udzielania świadczeń opieki zdrowotnej,

która nie powoduje, iż środki jakimi dysponuje Fundusz i którymi “płaci” za zamówione i wykonane usługi, tracą charakter publiczny. Nałożenie na NFZ obowiązku publikowania na stronie internetowej szczegółowych informacji o każdej zawartej umowie (art. 135 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej) nie powoduje, iż z tej tylko przyczyny jest on zwolniony z obowiązku stosowania przepisów u.d.i.p. w odniesieniu do innych informacji o charakterze publicznym, nieobjętych dyspozycją art. 135 ust. 2 (por. wyrok NSA 1 września 2011 r., I OSK 1075/11).

Wśród tych innych informacji mieszczą się, w ocenie Sądu, również informacje o sposobie realizacji zawartych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, o sposobie dysponowania dodatkowymi środkami uzyskanymi przez NFZ na świadczenia opieki zdrowotnej realizowane w ramach zawartych już umów, które to środki stanowią majątek publiczny, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 lit. a u.d.i.p.). W informacji o sposobie dysponowania takimi dodatkowymi środkami mieści się również informacja o tym, dlaczego na realizację zawartych już umów, a w szczególności na podniesienie wartości świadczeń oferowanych w ramach tych umów, nie są przeznaczane te dodatkowe środki. Również to, czy po zakończeniu obowiązywania zawartej umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zostanie przeprowadzony kolejny konkurs ofert na realizację takich świadczeń opieki zdrowotnej, czy też zawarcie nowej umowy nastąpi po przeprowadzeniu rokowań (art. 139 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej), bądź w innym jeszcze trybie, również stanowi informację o majątku państwowych osób prawnych, a nadto o trybie działania państwowych osób prawnych w zakresie wykonywania zadań publicznych i ich działalności w ramach gospodarki budżetowej i pozabudżetowej, o sposobach przyjmowania i załatwiania spraw (art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. b i lit. d u.d.i.p.). Nałożenie na NFZ obowiązku zamieszczania ogłoszenie zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 139 ust. 9, w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w trybie konkursu ofert, nie zwalnia, w ocenie Sądu, podobnie jak ma to miejsce w przypadku realizacji zasady jawności z art. 135 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, z obowiązku stosowania przepisów u.d.i.p. w odniesieniu do innych informacji o charakterze publicznym, nieobjętych dyspozycją art. 139 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy trzeba zauważyć, że przedmiotem wniosku strony skarżącej z 27 kwietnia 2022

r. były informacje dotyczące: sposobu realizacji łączącej strony umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju - świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej do 30 czerwca 2022 r., tego, czy umowa ta zostanie przedłużona na kolejny okres, a także tego, czy Świętokrzyski Oddział Wojewódzki NFZ w Kielcach planuje przeprowadzenie konkursu na świadczenia będące przedmiotem tej umowy. Pierwsze z tych pytań związane było z informacją, na którą powołał się wnioskodawca, że NFZ przeznaczył dodatkowe środki na świadczenia opieki zdrowotnej, a Małopolski Oddział Wojewódzki NFZ w Krakowie, w związku z tymi dodatkowymi środkami przedstawił skarżącemu aneks do analogicznej umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Stąd wnioskujący o informację chciał wiedzieć, dlaczego jego umowa z Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Kielcach nie została aneksowana w przedmiocie podniesienia wartości świadczeń, względnie dlaczego wartość ww. świadczeń nie została w inny sposób uwzględniona w rozliczeniach z (...) S.A. Na pytanie to wnioskodawca nie uzyskał pełnej odpowiedzi, w szczególności w zakresie drugiej części tego pytania (pismo z 23 maja 2022 r. - k.32, wysłane jednak skutecznie przez organ dopiero w dniu 2 czerwca 2022 r. po ponownym ponagleniu strony), jak również odpowiedź ta nie została udzielona w terminie z art. 13 ust. 1 u.d.i.p., tylko z trzytygodniowym opóźnieniem i dopiero po wysłaniu przez wnioskodawcę w dniu 18 i 31 maja 2022 r. ponagleń (k. 29 i 31). Termin czternastodniowy z art. 13 ust. 1 u.d.i.p. nie został również przedłużony w trybie, o jakim mowa w art. 13 ust. 2 tej ustawy.

Odnośnie pytania dotyczącego tego, czy Świętokrzyski Oddział Wojewódzki NFZ w Kielcach planuje przeprowadzenie konkursu na świadczenia będące przedmiotem wcześniejszej umowy stron o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w czym w istocie mieściła by się też odpowiedź na pytanie o ewentualne przedłużenie umowy na kolejny okres - organ nie udzielił odpowiedzi.

Konsekwencją uznania wnioskowanych do udzielenia informacji za podlegające udostępnieniu informacje publiczne oraz braku ich udostępnienia, jak również braku wydania decyzji odmawiającej ich udostępnienia, było stwierdzenie bezczynności skarżonego Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Kielcach i zobowiązanie go, na podstawie art. 149 § 1 p.p.s.a., do rozpatrzenia wniosku strony z 27 kwietnia 2022 r., w terminie 14 dni od dnia zwrotu organowi akt sprawy, co nastąpi po uprawnieniu się wyroku (punkt I wyroku).

Stwierdzając stan bezczynności organu, Sąd na podstawie art. 149 § 1a p.p.s.a. orzekł, że nie miała ona miejsce z rażącym naruszeniem prawa (punkt II wyroku). Oceniając tę kwestię Sąd wziął pod uwagę, że zakwalifikowanie naruszenia prawa jako rażącego musi posiadać pewne dodatkowe cechy w stosunku do stanu określanego jako zwykłe naruszenie. Rażące naruszenie prawa oznacza wadliwość o szczególnie dużym ciężarze gatunkowym i ma miejsce w razie oczywistego lekceważenia wniosków skarżącego i znacznego natężenia braku woli załatwienia sprawy, jak też w razie ewidentnego niestosowania przepisów prawa.

Istotne wątpliwości prawne organu co do publicznego charakteru wnioskowanych do udostępnienia informacji, które to wątpliwości znalazły rozstrzygnięcie dopiero w wyroku NSA w Warszawie uchylającym korzystny dla organu wyrok WSA w Kielcach z 17 sierpnia 2022 r., nadto mylne przekonanie organu, że nie podlegają udostępnieniu informacje w “sprawie indywidualnej sprawiają, że nie można w żadnym razie przyjąć, aby odpowiadając na wniosek skarżącej spółki pismem z 23 maja 2022 r. - organ dopuścił się rażącego naruszenia prawa.

Orzeczenie o kosztach, zawarte w pkt III wyroku, znajduje oparcie w art. 200 p.p.s.a. Zasądzona kwota obejmuje wpis sądowy uiszczony przez skarżącą spółkę w wysokości (...) zł.